

Ålands Natur och Miljö rf

Agenda 21 & Hållbart vardagsliv

Nyhetsbrev nr 99
JULI 2007

Klimatet är på tapeten!

Inför sommar har vi därför dammat av och hottat upp vår klimatkampanj från 2005, "Klimatförändringen och Östersjön".

Kampanjen kommer under sommaren att besöka alla kommuner som är med i Agenda21-samarbetet. Inne i nyhetsbrevet kan du läsa mer om kampanjen och bekanta dig med kampanjplanen. Förhoppningsvis ses vi vid något tillfälle. Då, om inte före, tycker vi att du ska ta chansen att testa hur många jordklot det skulle behövas om alla levde som du.

Trevlig sommar önskar vi på Agenda 21-kontoret!

Boktips

100 sätt att rädda världen av Johan Tell (Bokförlaget Max Ström, 2007)
Innehåller 100 konkreta tips på vad du som individ kan göra för en mera hållbar framtid.

Klimatsmart -din guide till en miljövänligare vardag av Mikael Persson, Bodil Sjöström och Per Johnsson (Alfabet, 2007) En bok full med enkla tips på hur kan göra smarta val.

En sommarjobbare på kontoret!

Namn: Ann Hurme

Ålder: 21 år

Hemort: Mariehamn

Varför jobbar du på kontoret i sommar:

- Jag har sommarjobbat med klimatkampanjen för två år sedan. Jag tyckte det var trevligt och intressant och jag träffade mycket kul folk.

Vad gör du när du inte sommarjobbar här?

- Jag studerar klassisk sång på folkhögskolan i Härnösand.

Vad gör du som är klimatsmart?

- Jag cyklar och åker kollektivt. Jag äter ekologiskt, närproducerat och vegetariskt, bortsett från fisk. Jag försöker också att shoppa mindre.

Vad missar du inte i sommar?

- Jag ville inte missa Katrina kammarmusikfestivalen men nu måste jag åka till Härnösand. Men det är omöjligt att missa den ljuvliga naturen.

Vad är ditt motto?

- Det är bara att vara glad ändå...

Tema: Sommarkampanjen

Häng med i förändringen!

Klimatförändringen kommer också att påverka oss här uppe i norr. Bland annat riskerar Östersjön att få ta emot ännu mer näringsämnen som sköljs ut av ökande regnmängder. Fler och kraftigare stormar som rör upp fosforrika bottensediment. Varmare somrar värmer också vattnet i Östersjön. Allt detta gynnar alg tillväxten och kommer att påverka allt liv i vårt redan hårt utsatta hav.

Men det finns mycket som vi kan göra för att minska vår påverkan.

Visste du till exempel att...

... för två ton koldioxid kan du flyga 3000 km, men åka 17000 km tåg?

... att en 11-watts lågenergilampa sparar 58 kg koldioxid per år jämfört med en 60-watts glödlampa?

... en liter bensin som förbränns i en bilmotor ger utsläpp till 2,4 kg koldioxid?

... idag förbrukas ungefär 1000 tunnor olja per sekund?

Källa: 100 sätt att rädda världen och Klimatsmart - din guide till en miljövänligare vardag

Hur många planeter behöver du?

Numera kan du som gör klimatsmart-testet antingen på www.wwf.se eller www.tv4.se även välja Åland som hemort när du anger dina kontaktuppgifter.

I testet får du svara på frågor om din livsstil, bland annat om hur du bor och konsumerar. Efter testet får du veta hur många planeter det behövs om alla skulle leva som du.

Du kan också få tips på hur du blir klimatsmartare. Många av tipsen är bra både för plånboken och för miljön!

Tid och plats för sommarkampanjen:

29.6	kl. 12-15	Vårdö Vårdö Närbutik
3.7	kl. 11-15	Lumparland Matboden, Klemetsby
4.7	kl. 10-14	Eckerö Marknad i Storby
6.7	kl. 11-15	Kumlinge Kumlinge Andelshandel
7.7	kl. 13-16	Föglö Föglödagen i Degerby
10.7	kl. 18-	Sund Marknad vid byagården, Kastelholm
12.7	kl. 11-15	Finström Erik Mattsson i Godby
13.7	kl. 10-12.30 kl. 13.30-16	Jomala Sparhallen Kantarellen
15.7	kl. 13-16	Kökar Familjedagen i Höglid
18-21.7	kl. 12-16	Mariehamn Sjödagarna
25.7	kl. 13.30-16	Sottunga Sottunga Andelshandel
26.7	kl. 13-16	Hammarland Hugos i Frebbenby

TÄVLING TÄVLING TÄVLING TÄVLING

I sommarkampanjen Klimatförändringen och Östersjön ingår i år en tävling som går ut på att gissa hur många jordklot medelålningen behöver. En ledtråd är att göra klimatsmart-testet som du kan läsa mer om här bredvid. Du kan antingen lämna ditt svar när du träffar klimatkampanjen vid något av sommarens evenemang, eller maila in till kontoret på info@agenda21.ax. I potten finns klimatsmarta priser!

TÄVLING TÄVLING TÄVLING TÄVLING

” Klimatförändringen och Östersjön ”

En koldioxidbantare på besök

På världsmiljödagen den 5 juni gästades vi av koldioxidbantaren Staffan Lindberg som framförde sin show ”Det finns bara dåliga kläder” på Indigo. Staffan lockade fram många skratt hos med sitt framförande.

Staffan har den senaste tiden medverkat i SVT:s serie Vädrets makter och där gjort sig känd som koldioxidbantare. Till sin hjälp har han ett forskarteam som hjälper honom att beräkna hur mycket växthusgaser som hans livsstil ger upphov till.

En grej som Staffan gjort är att börja köra elmoppe (finns på www.elmoppo.se). Ett annat coolt transportmedel som han berättade om under sitt besök var el-bilen som du hittar på www.teslamotors.com. En sådan har bland annat Arnold Schwarzenegger beställt.

Staffans tips till Åland är att se över transporter. Miljömedvetna upphandlingar inom till exempel kommunen är ett annat tips.

Klimatpatrullen utreder Åland

I sommarkampanjen i år ingår också att reda ut vilka möjligheter som finns att göra klimatsmarta val på Åland.

Vi kommer bland annat att reda ut vilka bilar som finns att köpa här, om det finns miljövänliga el och hur man kan resonera när man står i butiken och ska välja mellan olika produkter. Resultaten kommer vi bland annat att rapportera till media. De bästa tipsen tar vi också med på sommarkampanjen.

Tidig vår i Arktis

Våren i Arktis anländer numera en månad tidigare än för bara ett decennium sedan. Detta har en grupp forskare kunnat konstatera efter att ha undersökt utvecklingen hos olika växt- och djurarter. Resultaten publicerades nyligen i tidskriften Current Biology.

Arktis är den plats på jorden där den globala uppvärmningen sker snabbast och utvecklingen där anses vara en varning om vad som kommer att hända i resten av världen.

källa: <http://svt.se/klimat>

Varning för värmeböljor

En amerikansk forskargrupp tror att somrarna i Sydeuropa bara kommer att bli varmare med allt fler extremt heta dagar. Enligt ett scenario, med snabb befolkningstillväxt och få klimatåtgärder kommer sommardagarna ibland annat Frankrike i slutet av seklet att vara åtta grader varmare än under perioden 1961-1989.

I ett annat scenario, med mindre folkökning och ambitiösare insatser, blir temperaturökningen hälften så stor.

källa: <http://svt.se/klimat>

Visste du att...

....en enda droppande kran kan förbruka 25 000 l om året, vilket är lika mycket som går åt till 400 duschar.

Källa: 100 sätt att rädda världen

Månadens tips

Det är väldigt klimatsmart att tillbringa sommaren liggandes i hängmattan med en bra bok (speciellt om den är lånad från biblioteket).

Nyfiken på alger?

Är du nyfiken på hur algsituationen är just nu i Östersjön eller på annat som rör alger finns det mycket information att hämta på Internet. Bland annat Östersjöportalen (www.ostersjoportalen.fi), Finlands miljöcentral (www.miljo.fi) och SMHI (www.smhi.se) erbjuder information, bilder och kartor.

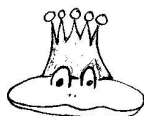
Enligt en prognos gjord av Finlands miljöcentral och Havsforskningsinstitutet kommer de största algblomningarna under sommaren 2007 att ske i Finska viken och den södra delen av Skärgårdshavet. Blomningen tros bli värst under slutet av juli. Hur algsommaren blir beror på vädret.

Vår ekohjälte: Maj-Gun Sjöberg

Vi vill gratulera vår miljöhjälte, Maj-Gun Sjöberg, som fick motta Östersjöfondens Ålandspris för ett par veckor sedan.

Hon har i många år oförtröttligt kämpat för att ge skolbarnen i Strandnäs ekologisk mat. Vi hoppas att alla skolkök tar efter henne!

Månadens kunglighet: Prins Charles kvar på tronen!

Vi måste återigen premiера prins Charles. Vi fick nämligen skickning från London häromveckan med ekologisk choklad från prins Charles eget företag, Duchy originals. Företaget stöder ekologisk odling och använder ekologiska och icke-genmanipulerade livsmedel.

Och chokladen var dessutom alldeles sagoligt god...

Ålands Natur & Miljö Agenda 21 kontoret och Hållbart vardagsliv

Adress: Norragatan 13B
22100 Mariehamn

Telefon: 17230, 12771

E-post: info@agenda21.ax
hallbart.vardagsliv@agenda21.ax
tove@agenda21.ax

Hemsida: www.agenda21.ax
www.anom.aland.fi

Öppet: vardagar 9-16 med undantag för kampanjer etc.

Personal: Maria Stenroos- Fagerström
Lotta Jakobsson
Tove Teir-Siltanen